

Stark installationsmarknad

Nya möjligheter inom smart teknik och energieffektivisering

INSTALLATÖRSFÖRETAGEN

INLEDNING	3
RIKSNIVÅ EL	6
RIKSNIVÅ VS	7
REGIONAL UTVECKLING	8
REGIONAL UTVECKLING EL	10
REGIONAL UTVECKLING VS	11
KOMPETENSBRIST	12
UTVECKLINGSPROGNOS	14

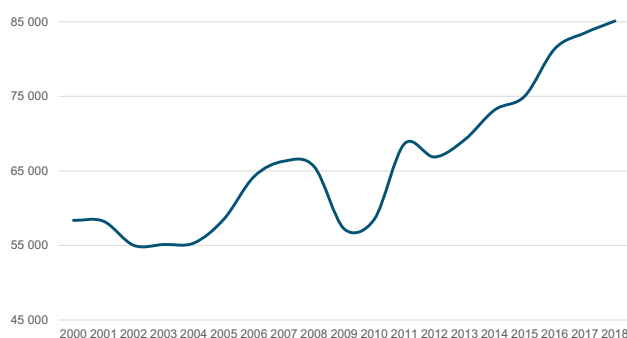
Stabil tillväxt med bostadsbyggande i centrum

Installationsmarknaden uppgick under första halvåret av 2017 till 44,1 miljarder kronor för elinstallationer och 24,1 miljarder kronor för värme och sanitet (VS) – alltså totalt 68,2 miljarder. Jämfört med samma period 2016 innebär det en ökning med tre procent för respektive gren. Under 2018 väntas tillväxten dämpas jämfört med 2017 års nivå till två procent för elinstallationer och ligga oförändrad för VS-installationer.

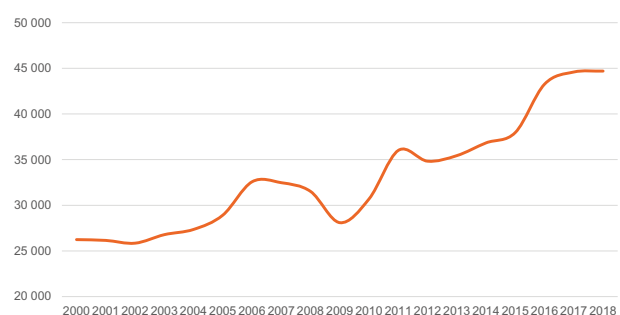
Den svenska ekonomin fortsätter att utvecklas positivt. Efter en något svagare inledning av året har tillväxten åter tagit fart och BNP spås landa på 2,6 procent för 2017 vilket ligger något högre än prognosen tidigare i år. Uppgången sker på bred front där den privata konsumtionen, exporten och investeringarna väntas driva på tillväxten. I centrum står bostadsbyggande och övrig byggsektor vars bidrag till BNP är rekordhøgt vilket återspeglas positivt på installationsbranschen.

BNP-prognosen för 2017–2018 är ännu positiv men den starka tillväxten slår troligen av på takten något jämfört med 2016 och beräknas landa på 2,3 procent. Det finns några osäkerhetsfaktorer som kan påverka. Samtidigt som bostadsbristen verkar kvarstå, varnas för överproduktion i vissa lägen och det råder osäkerhet kring Riksbankens kommande räntehöjningar samt effekter av andra åtstramningar på kreditmarknaden, något som kan begränsa den privata konsumtionen på sikt. Internationell politisk osäkerhet påverkar också stämningssläget.

Elinstallationer 2000-2018, Mkr

VS-installationer 2000-2018, Mkr

Det som bidrar till den starka installationsmarknaden är den positiva utvecklingen av byggmarknaden. Att uppgången inom byggsektorn har varit bred återspeglas också i att företagen märker av en ökad efterfrågan i ett brett spektrum av sektorer, från både fastighets- och bostadsbolag, såväl privata och kommunala, som offentlig sektor och industri.

De intervjuade företagen uppger själva att möjligheterna inom ny- och ombyggnad av bostäder och lokaler är särskilt goda. Företagen ser dessutom stor potential inom energieffektivisering. Staten har infört ett investeringsstöd för energieffektivisering i vissa områden vilket påverkar efterfrågan positivt. Höjda energipriser och klimatförändringar är också något som påverkar. Här finns möjlighet för såväl VS- och elinstallatörer att kunna ta marknadsandelar.

På el-sidan ser man även stora möjligheter inom områdena tele/data/kabel-tv samt inom områden som rör säkerhetsinstallationer som alla påverkas positivt av bostadsbyggandet. Dessa områden går hand i hand med en annan stor trend – smarta hem – där företagen också ser stor potential. Industrins utveckling är också stark vilket har positiv påverkan på installationer.

Branschen känner av den goda konjunkturen och ser ljus på framtiden. Något som dock oroar företagen är bristen på kompetens. Företagen upplever det ännu svårare att hitta personal jämfört med förra året. Ser man till behovet av montörer uppger drygt 95 procent av företagen att det är ganska eller mycket svårt att rekrytera nya medarbetare. Trots högkonjunkturen känner företagen av en allt tuffare konkurrens och mindre marginaler vilket spås på ytterligare genom svårigheten att rekrytera. Kompetensbristen gör att flera företag måste tacka nej till uppdrag.

Detta leder i sin tur till att utländska aktörer allt oftare får förfrågan om att komma med anbud vilket försvårar konkurrenssituationen genom lägre lönenivåer och pressade priser.

Fler påbörjade husbyggen

Siffror från årets första halvår visar att det preliminärt påbörjades 30 500 lägenheter i flerbostadshus. Det motsvarar investeringar för 44,1 miljarder, vilket var en ökning med 11 procent jämfört med samma period förra året. En relativt mindre andel av dessa var koncentrerade till storstadslänen vilket tyder på ökad aktivitet ute i landet. Ser man till lägenheter i småhus påbörjades preliminärt 7 100 lägenheter de två första kvartalen. Jämfört med 2016 innebar det en ökning på 12 procent vilket indikerar en inbromsning i tillväxttakten.

Ser vi till den totala volymen av ny- och ombyggnadsinvesteringar inom industrin finner vi en ökning med hela 60 procent jämfört med samma period. Mycket tyder på att volymen i år bryter den två år långa nedgången och att ökningen landar på totalt 15 procent vid årets slut.

Något dämpad fastighetsmarknad

Enligt bedömningar gjordes fastighetsaffärer till ett värde av 78 miljarder kronor, vilket är en nedgång jämfört med det starka halvåret i fjol. Nedgången beror på att 2016 var rekordstarkt med en transaktionsvolym som översteg 200 miljarder kronor. Många faktorer bidrog till rekordvolymen i fjol. Först och främst var det extremt lågt ränteläge men de konjunkturella aspekterna var också centrala, där en stigande

sysselsättning och tjänstesektor ökar behovet av kontorslokaler.

Den välkända bostadsbristen, inflyttningen till storstäderna och den starka befolkningsstillväxten skapar dessutom ett stort behov av bostäder, vilket driver ytterligare kapital till fastighetsmarknaden. Dessa faktorer väntas även fortsättningsvis vara positiva för marknaden, om än i avtagande kraft.

Bygginvesteringarna ökar

I våras förutspåddes en negativ rekyll av bygginvesteringarna inom produktionsanläggningar, som en följd av den kraftiga ökningen 2016. Dock, efter ett mycket starkt halvårsutfall, väntas investeringarna istället öka kraftigt och landa på en tillväxt på 50 procent. Den negativa rekylen är istället att vänta 2018. Inom området distribution ökar investeringarna med 10 procent och väntas öka ännu mer året därpå. Den markanta nedgången under fjolåret inom kommunikation leder inte till en positiv rekyll, utan tvärtom väntas den negativa trenden fortsätta både i år och under 2018.

Efter fjolårets nedgång inom maskininvesteringar är en uppgång att vänta i år. Prognosen har dock dämpats men landar ändå på en treprocentig ökning. Pressade elpriser minskar lönsamheten i energisektorn och håller därmed tillbaka intresset för nya satsningar. Dessutom kan offentliga investeringar komma att bli nedprioriterade till följd av stora behov av satsningar inom skola och vård. Det som dock kan verka i positiv riktning är ett ökat kapacitetsutnyttjande i industrin, vilket kan öka behovet av maskininvesteringar. 2018 väntas återigen en negativ rekyll.

Under årets första två kvartal har orderstocken för elinstallationer fortsatt uppåt, med 3,9 procent. Följande två kvartal väntas en tillväxt på 2,9 procent. För VS-installationer är siffran något större, 4,4 procent.

Smart teknik och energieffektivisering

Den goda byggkonjunkturen fortsätter att vara motorn för installationsmarknaden. Men företagen ser även potential inom andra områden som inte är direkt relaterade till byggmarknaden. Det finns två övergripande trender i branschutvecklingen just nu, och dessa speglar samhällsintresset i stort. Det är dels energieffektivisering, dels digitalisering. Trenderna genomsyrar både elteknik och VS, men tekniktrenderna påverkar de olika områdena på lite olika sätt.

Elteknikföretagen anser till exempel att digitaliseringen sker främst på området automation och styrning. Här är integrerad teknik i byggnader, med hjälp av KNX och Internet of Things, ett spännande område. Kunderna vill kunna styra och övervaka sitt hem genom applikationer i mobilen. När det gäller energibesparing är energieffektivare belysning en viktig utveckling. Ett annat utvecklingsområde som nämns på temat energi är solceller. Många pekar på att intresset växer för att använda solen som energikälla i takt med att tekniken förbättras och blir billigare.

VS-företagens kunder vill fortsätta att spara pengar och energi. Som energibesparande åtgärd här installeras det värmepumpar. När det gäller digitalisering inom VS talar företagen om tidseffektivisering och övervakning genom kommunikation mellan smarta produkter.

Positivt

- Den fortsatt positiva utvecklingen på byggmarknaden, särskilt möjligheter inom ny- och ombyggnad av bostäder och lokaler.
- Fortsatt ökande intresse för energieffektivisering.
- Fortsatt ökande intresse för styrning, automation och moderna, digitala lösningar.

Negativt

- Mycket svårt att rekrytera personal med rätt kompetens.
- Osäkerhet kring bostadsmarknadens utveckling.
- Fortsatt hård konkurrens – även från närliggande teknikbranscher.

Bred uppgång med sikte på bostäder och industri

Under årets två första kvartal beräknas den samlade volymen av elinstallationer ha uppgått till 44,1 miljarder kronor. Jämfört med samma period 2016 innebär det en ökning med tre procent. Uppgången är bred och särskilt starkt går byggmarknaden inom bostäder och industri som väntas växa med sju respektive femton procent i år. Utöver byggrelaterade investeringar väntas även sektorerna industriinstallationer och tele/data/säkerhet driva den totala utvecklingen i positiv riktning. Frammot 2018 väntas installationsvolymen öka med två procent då den byggrelaterade delen trappar ner på takten och övriga sektorer tar vid.

Elinstallationer - riksnivå

Mkr, 2016 års priser

Sektor	2015	2016	Kv 1-2 2017	2017	2018
Bostäder, nybyggnad	6 881	9 587	5 694	+7	-5
Flerbostadshus, ombyggnad	2 033	2 097	1 073	+2	+3
Industri och lager	2 138	1 934	1 507	+15	+5
Kontor, handel m m	3 369	4 505	2 859	+5	0
Offentlig sektor	7 351	8 883	5 263	-2	+2
Byggnadsunderhåll	7 325	7 472	3 820	+2	+1
Industriinstallationer ¹	24 149	24 500	12 370	+1	+2
Tele/data/säkerhet ²	21 775	22 400	11 540	+3	+5
Totalt	75 021	81 378	44 127	+3	+2

1) Avser produktionsprocesser, löpande investeringar

2) Varav data/tele/kabel-tv ca 45%, styr och regler i byggnader ca 20% och larm/säkerhet ca 35%

Genomsnittlig prisökning hos installatörer 2016 har beräknats till 3,2 procent enligt SCB E84 och intervjuer

Observera att det dröjer 2-4 kvartal innan påbörjat byggande får genomslag på installationsmarknaden

Byggandet inom flerbostadshus och industri ökar mest

Det samlade värdet av VS-installationer beräknas ha ökat med tre procent jämfört med motsvarande period i fjol. Halvårsutfallet ligger i linje med den totala prognosen för hela 2017 som också väntas landa på tre procent. Undantaget offentliga lokaler, som efter fjolårets kraftiga uppgång spås en negativ rekyl i år, väntas samtliga sektorer bidra positivt till tillväxten. Hittills har de byggrelaterade sektorerna flerbostadshus och industri stått för den starkaste ökningen. För 2018 är bedömningen att totalvolymen landar på en oförändrad nivå i takt med att konjunkturen mognar och bostadsbyggandet avtar.

VS-installationer - riksnivå

Mkr, 2016 års priser

Sektor	2015	2016	Kv 1-2 2017	2017	2018
Småhus, nybyggnad	1 640	2 262	1 248	+3	-5
Flerbostadshus, nybyggnad	5 393	7 539	4 583	+8	-5
Flerbostadshus, ombyggnad	2 695	2 779	1 422	+2	+3
Industri och lager	1 133	1 024	798	+15	+5
Kontor, handel m m	2 027	2 711	1 721	+5	0
Offentlig sektor	5 451	6 587	3 902	-2	+2
Byggnadsunderhåll	10 989	11 210	5 720	+2	+1
Industrirör*	8 645	9 160	4 670	+2	+3
Totalt	37 973	43 272	24 064	+3	0

*Löpande investeringar inkl inköpt material inom industrin till ett värde av ca 1,72 Mdr 2000

Genomsnittlig prisökning hos installatörer 2016 har beräknats till 2,8 procent enligt SCB E84 och intervjuer

Observera att det dröjer 2-4 kvartal innan påbörjat byggande får genomslag på installationsmarknaden

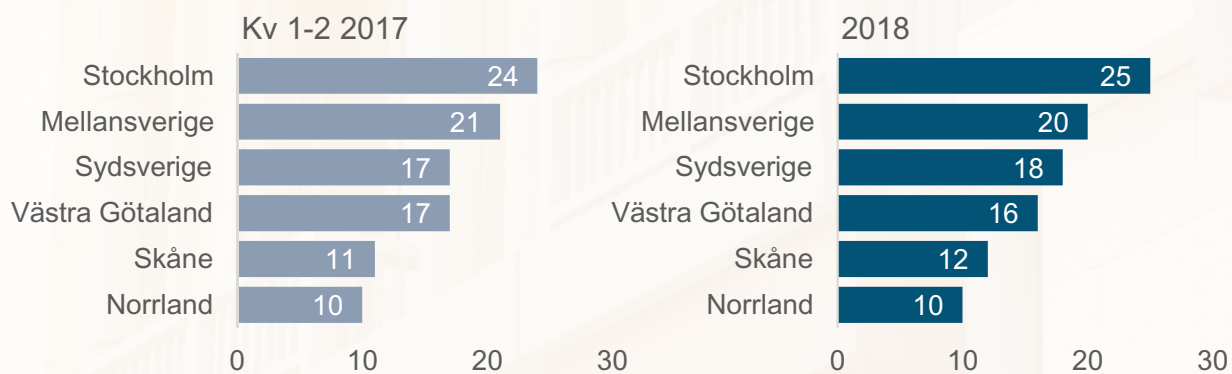
Tillväxt eller dämpning - olika reaktioner på byggmarknaden

Den intensiva aktiviteten inom byggmarknaden under fjolåret innebär olika konsekvenser i regionerna:

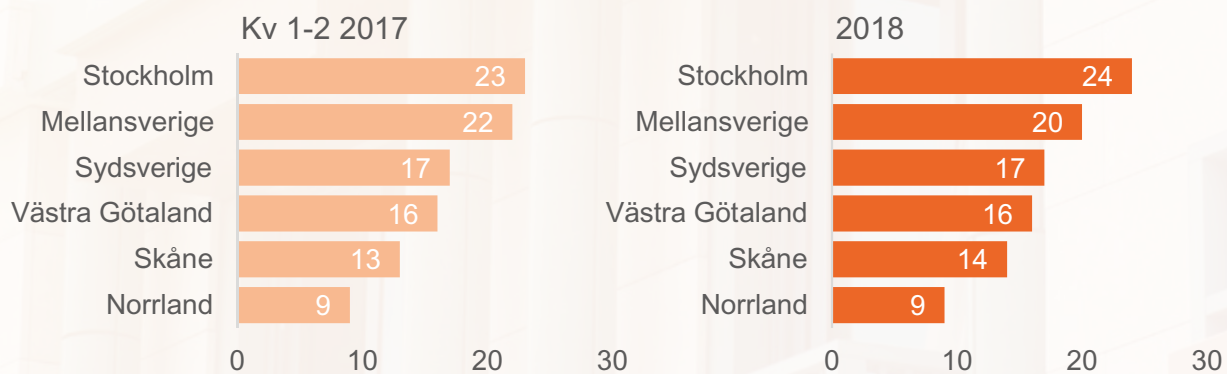
- Installationsmarknaden i **Stockholm**, där husbyggnadsinvesteringarna växte mycket kraftigt under förra året, väntas i år dämpas inom både el- och VS-installationer.
- I **Västra Götaland** är en relativt kraftig tillväxt att vänta, mycket tack vare fortsatt god aktivitet inom bostads- och lokalbyggandet.
- Även i **Skåne** väntas bostadsbyggandet växa starkt, vilket har en positiv inverkan på totalprognosen för regionen. Dock väntas industriinstallationer och tele/data/säkerhet ha en dämpande inverkan på totalprognosen för elinstallationer, vilket gör att regionens utveckling ser olika ut för de båda installationslagen.
- I **Sydsvrige** prognosticeras en stabil tillväxt omkring två procent för både el- och VS-installationer.
- **Mellansveriges** prognos skiljer sig åt där elinstallationer tycks nå högre tillväxt i regionen. Skillnaden grundar sig främst i en förväntad stark uppgång i den el-dominerade sektorn tele/data/säkerhet.
- Prognosen för **Norrland** är positivare när det kommer till elinstallationer än VS-installationer. Då de byggrelaterade sektorerna påverkar prognoserna för installationsvolymen i samma riktning är det istället utvecklingen för de installations-specifika sektorerna som har betydelse. Sektorn tele/data/säkerhet väntas öka starkt i Norrland, vilket innebär en starkare totalprognos.

Regionala andelar av branschvolym, procent

Elinstallationer

VS-installationer

Positiv utveckling i hela Sverige men Stockholm planar ut

I **Stockholms** län spås en svag negativ rekyl på fjol-årets kraftiga uppgång med minus en procent, följt av en marginell uppgång 2018. Det är främst sektorerna industriinstallationer och tele/data/säkerhet tillsammans med offentlig sektor som bidrar till nedgången som till stor del kan förklaras som en rekyl på sektorernas kraftiga uppgång i fjol. Däremot ser 2017 ut att bli ett bra år för både bostäder och privata lokaler.

Prognosen för **Västra Götaland** visar en ökning med sju procent i år och fem procent året därpå om man ser till den totala volymen. Uppgången drivs av både bostads- och lokalbyggnad, såväl offentligt som privat. Även den dominerande sektorn tele, data, säkerhet väntas driva totalen i positiv riktning. Prognosen för industriinstallationer är däremot försiktigare och mycket pekar på oförändrade volymer i år. Under 2018 väntas bostadsbyggnad avta vilket dämpar totalprognosen något.

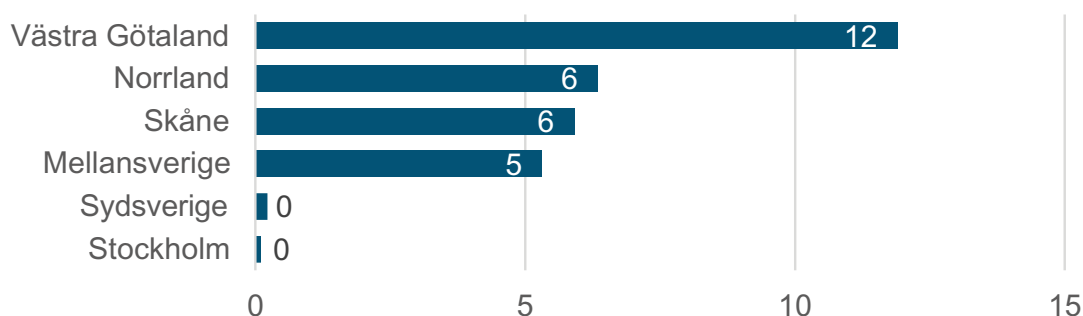
I region **Skåne** växer bostadsbyggnad starkare än i de två övriga storstadslänen. I år väntas en tillväxt med 25 procent, som dock motverkas av en kraftig minskning av ny- och ombyggnad inom privata lokaler. Eftersom industriinstallationer och tele, data, säkerhet väntas bli oförändrade landar även totalprognosen kring en nolltillväxt. I takt med att dessa sektorer förväntas växa 2018 blir prognosen för elinstallationer också positiv nästa år.

Prognosen för **Sydsverige** pekar på en stabil ökning med två procent, följt av en liten nedgång 2018. Bland de byggrelaterade sektorerna är det främst industri samt kontor och handel som drar upp prognosen, medan bostäder och offentliga lokaler verkar i motsatt riktning. Industriinstallationer bedöms minska både 2017 och 2018 och tele, data, säkerhet väntas öka under samma period.

I **Mellansverige** noterades en överraskande volymökning förra året. Prognosen för i år visar också på en god tillväxt medan en svag nedgång är att vänta 2018. Tillväxten drivs av både byggrelaterade sektorer och elinstallationsspecifika sektorer. Starkast väntas de privata lokalerna utvecklas, men även tele, data, säkerhet ser ut att utvecklas bra. Däremot är en minskning av husbyggnadsinvesteringarna inom offentlig sektor och bostadsombyggnad att vänta 2017.

Efter förra årets nedgång i **Norrland** väntas en positiv tillväxt för elinstallationsvolymen i år. Starkast utveckling procentuellt sett väntas tele, data, säkerhet få. Sektorn blir därför drivande för installations-tillväxten tillsammans med industriinstallationer. Däremot väntas ny- och ombyggnadsinvesteringar inom både industri och kontor och handel minska med tio procent i år. För 2018 gör prognosen gällande en fortsatt stabil tillväxt för totalvolymen.

Regional utveckling - elinstallationer
Ackumulerad prognos 2017-2018, 24 månader, procent

Diagrammet ovan visar en sammanställning av utvecklingen för i år samt kommande år

Västra Götaland starkt framåt

Efter förra årets kraftiga uppgång i **Stockholm** väntas tillväxten för de kommande åren bli något dämpad. Prognosen för 2017 pekar på två procent, följt av oförändrad volym 2018. Uppgången berör flera sektorer med den starkaste tillväxten inom industrin. Även bostadsbyggandet i form av nybyggnation av flerbostadshus bedöms utvecklas positivt i år. Däremot dämpar den troliga nedgången inom både offentlig sektor och ombyggnad av flerbostadshus den totala prognosen. Inom sektorn industrirör väntas en stabil tillväxt under både 2017 och 2018.

I **Västra Götaland** visar prognosen på en stark ökning med åtta procent. I stort sett samtliga sektorer spås positiv tillväxt i år och kontor samt handel är den sektor som väntas få den allra starkaste utvecklingen. Med sex månader kvar har volymen redan uppnått förra årets helårsvolym och även om takten bör bromsa in skickar det tydliga signaler. En fortsatt tillväxt för den totala volymen är att vänta 2018, om än i avtagande takt.

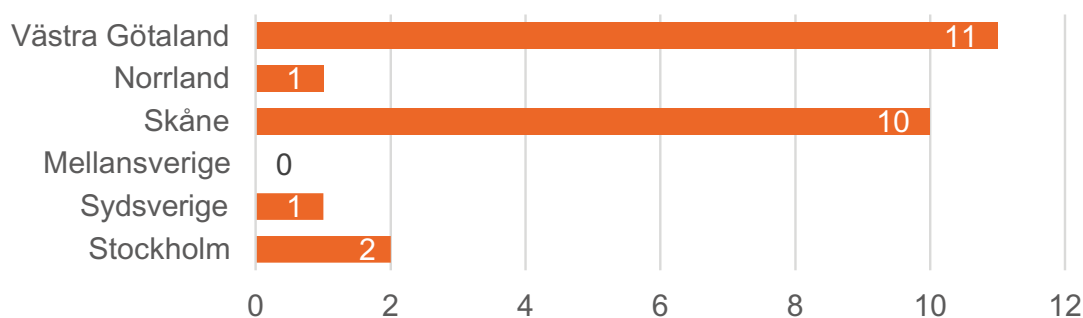
Prognosen för **Skåne** visar på en ökning med fyra procent 2017 och fem procent 2018. Bostadsbyggandet är en viktig pådrivande faktor för tillväxten då ny- och ombyggnadsinvesteringarna inom industri och kontor väntas minska i år. Industrirör bedöms växa med två respektive tre procent i år och nästa år, vilket får en stabiliserade effekt på utvecklingen.

Trots en mycket stark utveckling av industrin i **Syd-sverige**, med en förväntad ökning på över 50 procent, landar prognosen för totalvolymen på två procent från 2017. Det beror dels på att industrisektorn är relativt mindre, och dels att installationsvolymen för både offentlig sektor och nybyggnad av flerbostadshus väntas minska. Småhusbyggandet likt kontors- och handelslokaler bedöms fortsätta öka i år för att sedan rekylas nedåt under 2018. Totalbedömningen för 2018 landar därför på en svag nedgång.

I **Mellansverige** väntas en uppgång med tre procent under 2017, följt av en lika stor nedgång 2018. Det är främst det privata lokalbyggandet tillsammans med bostadsbyggandet som driver årets tillväxt. Uppgången dämpas av en väntad nedgång inom det offentliga lokalbyggandet. Industrirör bedöms öka med två procent. Det är också denna sektor som motverkar en kraftig nedgång 2018, när övriga sektorer väntas backa eller stå still.

Mycket pekar på att 2017 åter blir ett år med noll-tillväxt i **Norrland** och med små förändringar 2018 om man ser till den totala volymen. En minskning väntas av ny- och ombyggnadsinvesteringarna inom både industri och kontor med tio procent. Detta vägs upp av en förväntad positiv utveckling inom offentlig sektor samt industrirör. Bostadsbyggandet väntas likt totalvolymen landa kring 2016 års nivåer.

Regional utveckling - VS-installationer
Accumulerad prognos 2017-2018, 24 månader, procent

Diagrammet ovan visar en sammanställning av utvecklingen för i år samt kommande år

FOTO: JOHNÉR

Hög kompetensbrist hämmar tillväxten

Kompetensbristen är den enskilt största tillväxthämmande faktorn för företagen i installationsbranschen. Läget för de olika grenarna är i stort sett identiska och företagen vittnar om stora svårigheter att hitta personal.

Allra svårast är det att rekrytera montörer där hela 95 respektive 97 procent inom el och VS uppger det vara ganska eller mycket svårt att hitta kompetent personal. Av dessa är det över 72 procent som tycker att det är mycket svårt. Situationen ser inte mycket bättre ut när det gäller rekryteringen av tjänstemän och personer i ledningsfunktioner där mellan 83 och 89 procent har ganska eller mycket svårt att hitta personal. Både VS- och elteknikföretag rapporterar att bristen på kompetens är den enskilt största tillväxt-

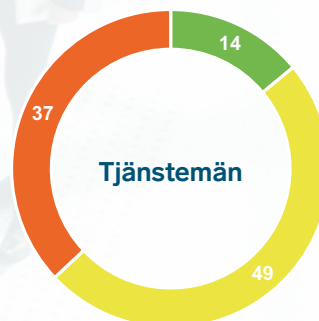
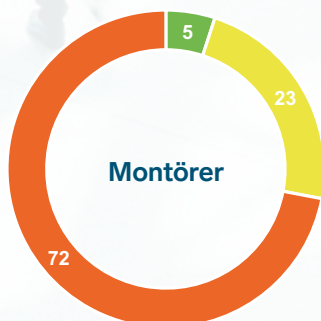
hämmande faktorn som gör att man allt oftare tvingas tacka nej till uppdrag.

Vår bedömning är att företagen tillsammans skulle kunna anställa ytterligare 10 000 personer, här och nu. Och tar vi hänsyn till politiska ambitioner inom bostadsbyggande, energieffektivisering och infrastruktur utveckling behöver vi mer än dubbla den siffran. Branschen befinner sig i ett läge där den alltmer pressade personaltillgången på byggmarknaden, till följd av det ökade byggandet, återspeglas direkt på installationsbranschen.

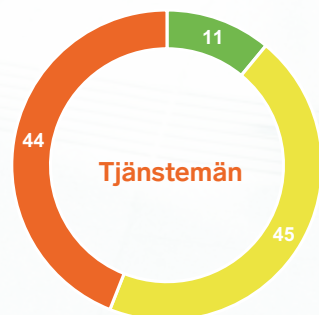
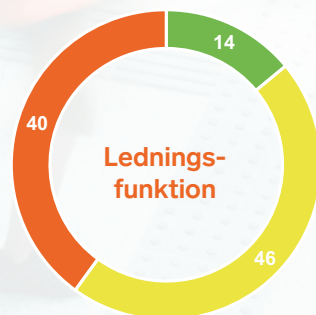
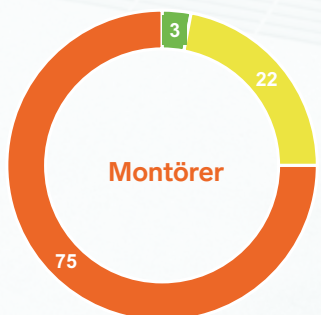
Svårighet att rekrytera personal kv 3 2017, procent

■ Inte svårt ■ Ganska svårt ■ Mycket svårt

Elinstallationer

VS-installationer

Utvecklingsprognos för de olika regionerna 2017 och 2018

Stockholm = Stockholms län

Västra Götaland = Västra Götalands län

Skåne = Skåne län

Sydsverige = Östergötlands-, Jönköpings-, Kronobergs-, Kalmar-, Gotlands-, Blekinge- och Hallands län

Mellansverige = Uppsala-, Södermanlands-, Värmlands-, Örebro-, Västmanlands-, Dalarnas- och Gävleborgs län

Norrland = Västernorrlands-, Jämtlands-, Västerbottens- och Norrbottens län

NORRLAND	
ELINSTALLATION	
2017	2018
+3	+3
VS	
2017	2018
+0	+1

MELLANSVERIGE	
ELINSTALLATION	
2017	2018
+6	-1
VS	
2017	2018
+3	-3

VÄSTRA GÖTALAND	
ELINSTALLATION	
2017	2018
+7	+5
VS	
2017	2018
+8	+3

STOCKHOLM	
ELINSTALLATION	
2017	2018
-1	+1
VS	
2017	2018
+2	+0

SKÅNE	
ELINSTALLATION	
2017	2018
+0	+5
VS	
2017	2018
+4	+5

SYDSVERIGE EXKL. SKÅNE	
ELINSTALLATION	
2017	2018
+2	-1
VS	
2017	2018
+2	-1

ELINSTALLATIONER, LÄNSVIS

Mkr, 2016 års priser	2016	Prognos 2017 Procent	Prognos 2018 Procent
Stockholms län	22 574	-1	+1
Uppsala län	3 128	+3	-0
Södermanlands län	1 719	+6	-9
Östergötlands län	3 231	+3	+1
Jönköpings län	2 407	+2	-1
Kronobergs län	1 326	-2	-1
Kalmar län	1 623	+2	+2
Gotlands län	364	-7	+3
Blekinge län	821	+11	+2
Skåne län	9 377	+0	+5
Hallands län	2 409	+2	+2
Västra Götalands län	13 338	+7	+5
Värmlands län	1 308	+15	-4
Örebro län	1 953	+4	+1
Västmanlands län	2 847	0	0
Dalarnas län	1 461	+1	+3
Gävleborgs län	2 366	-5	+2
Västernorrlands län	2 380	+4	-0
Jämtlands län	653	-1	+4
Västerbottens län	1 909	+3	+3
Norrbottnens län	4 185	-3	+3
HELA RIKET	81 378	+3	+2

VS-INSTALLATIONER, LÄNSVIS

Mkr, 2016 års priser	2016	Prognos 2017 Procent	Prognos 2018 Procent
Stockholms län	11 394	+2	-0
Uppsala län	1 788	+4	-2
Södermanlands län	1 080	+6	-16
Östergötlands län	1 900	+1	-2
Jönköpings län	1 366	+1	-2
Kronobergs län	793	-6	-3
Kalmar län	898	+2	+1
Gotlands län	213	-12	+1
Blekinge län	454	+14	+1
Skåne län	5 136	+5	+5
Hallands län	1 267	+2	+1
Västra Götalands län	6 983	+8	+3
Värmlands län	804	+18	-6
Örebro län	1 157	+4	+0
Västmanlands län	1 422	+1	-2
Dalarnas län	841	+0	+2
Gävleborgs län	1 265	-10	+0
Västernorrlands län	1 139	+3	+0
Jämtlands län	387	-2	0
Västerbottens län	1 064	+3	+2
Norrbottnens län	1 920	-6	+2
HELA RIKET	43 272	+3	+0

FOTO: COLOURBOX

Som medlem i Installatörsföretagen finns det alltid en företagsrådgivare nära. Hitta din lokala kontakt här nedan.

Region Norr

Thomas Hedin
Företagsrådgivare
Skellefteå
+46910-782921
thomas.hedin@installatorsforetagen.se

Anders Gustin
Företagsrådgivare, Sundsvall
Chef Avd Medlemsservice
+4660-167342
anders.gustin@installatorsforetagen.se

Annica Hammar
Företagsrådgivare
Umeå
+4690-718275
annica.hammar@installatorsforetagen.se

Gudrun Andersson
Företagsrådgivare
Sundsvall
+4660-167341
gudrun.andersson@installatorsforetagen.se

Kent Sjödin
Företagsrådgivare
Sundsvall
+4660-167333
kent.sjodin@installatorsforetagen.se

Mattias Morenius
Företagsrådgivare
Falun
+4623-58095
mattias.morenius@installatorsforetagen.se

Region Mitt

Ylwa Glismann
Företagsrådgivare
Stockholm
+468-7627539
ylwa.glismann@installatorsforetagen.se

Niklas Beskow
Företagsrådgivare
Linköping
+4613-253075
niklas.beskow@installatorsforetagen.se

Mats Fredriksson
Företagsrådgivare
Örebro
+4619-195772
mats.fredriksson@installatorsforetagen.se

Mari Engström
Företagsrådgivare
Stockholm
+468-7627483
mari.engstrom@installatorsforetagen.se

Emma Hämäläinen
Företagsrådgivare
Linköping
+4613-253041
emma.hamalainen@installatorsforetagen.se

Jörgen Wikström
Företagsrådgivare
Västerås
+4621-349359
jorgen.wikstrom@installatorsforetagen.se

Mats Åhlberg
Företagsrådgivare
Stockholm
+468-7627512
mats.ahlberg@installatorsforetagen.se

Åsa Gabrielsson
Rådgivande assistent
Linköping
+4613-253071
asa.gabrielsson@installatorsforetagen.se

Region Syd

Niclas Paija
Företagsrådgivare
Göteborg
+4631-629436
niclas.paija@installatorsforetagen.se

Henrik Claesson
Företagsrådgivare
Växjö
+46470-748433
henrik.claesson@installatorsforetagen.se

Michael Jensen
Koordinator/företagsrådgivare
Malmö
+4640-352611
michael.jensen@installatorsforetagen.se

Mariette Hassmer Troije
Företagsrådgivare
Göteborg
+4631-629435
mariette.troije@installatorsforetagen.se

Dennis Ahlgren
Företagsrådgivare
Växjö
+46470-748432
dennis.ahlgren@installatorsforetagen.se

Kenneth Andersson
Företagsrådgivare
Malmö
+4640-352585
kenneth.andersson@installatorsforetagen.se

Jeanette Lundgren
Rådgivande assistent
Göteborg
+4631-629450
jeanette.lundgren@installatorsforetagen.se

Karin Tilly
Assistent
Växjö
+46470-748412
karin.tilly@installatorsforetagen.se

Torbjörn Johansson
Företagsrådgivare
Malmö
+4640-352592
torbjorn.johansson@installatorsforetagen.se

**Kontakta oss om du har frågor om
Installatörsföretagens konjunkturrapport**

Reijo Mustonen - branschekonom
08-762 74 82, reijo.mustonen@installatorsforetagen.se

**www.installatorsforetagen.se
info@installatorsforetagen.se
08-762 76 00**

Installatörsföretagen ägs av två politiskt oberoende organisationer, Elektriska Installatörsorganisationen EIO och VVS Företagen.

Vi representerar 3 600 medlemsföretag i installationsbranschen. Företag som, med sina 50 000 medarbetare, förser Sverige med värme, ventilation, vatten, el- och teleteknik.

Konjunkturrapporten kommer två gånger om året – på våren och på hösten. Den tas fram i samarbete med analysföretaget Industrifakta.

INSTALLATÖRSFÖRETAGEN